

До школи на індивідуальному човнику? Чом би й ні!

У Камбоджі є справжнє плавуче селище Компонг Луонг, розташоване в межах озера Тонлесап. Ця водойма така велика, що її називають внутрішнім морем Камбоджі. Усі будівлі селища, зокрема й школа, стоять на воді, а пересування населеним пунктом можливе виключно на човнах.

Для багатьох учнів ця школа стала не лише закладом освіти, а й домівкою — чимало дітей у селищі сироти. Зважаючи на те, що основним способом заробітку в Камбоджі є рибальство, багато людей гине на човнах під час повеней. Тому багато дітей у Компонг Луонг не тільки навчаються, а й живуть у місцевій школі.

Допомагають дітям численні туристи, забезпечуючи майже всім необхідним для навчання та життя.

Школа, учні якої не мають можливості зібратися разом для загальної лінійки

Найбільша у світі школа за кількістю учнів розташована в місті Лакнау в Індії. Щоб зібрати всіх учнів разом, довелося б орендувати цілий футбольний стадіон. Але в Лакнау немає такого місця, де можна було б умістити одночасно 45 тис. осіб!

Кількість учнів така велика, що школа змушена була відкрити понад 20 філіалів у місті. Ще півстоліття тому в цьому закладі навчалося лише 5 учнів. А сім'я Бхарти та Джагдиш Ганді започаткувала заклад, маючи капітал лише 300 рупій (це близько 125 грн).

Зараз тут навчаються діти віком від 3 до 17 років у класах із середньою чисельністю 45 учнів. Школа платна — держава її не фінансує.

Хоча в місті ще понад 100 різних навчальних закладів для здобуття середньої освіти, однак школа сім'ї Ганді надзвичайно популярна. Це обумовлено нестандартним підходом до викладання за методикою Монтесорі та високим рівнем загальної підготовки учнів. Для Індії, країни з чітким дотриманням кастової системи, така школа є нетиповою. Тут навчаються діти з різних каст і релігійних конфесій, тому школу було нагороджено премією ЮНЕСКО за виховання в дусі миру, а засновник закладу отримав від Далай-лами премію “Надія для людства”.

Школа, у якій немає вчителів і навчальних предметів, а оцінки виставляють самі учні

14 років тому в Бразилії була створена принципово нова школа Lumiar, а вже через 4 роки існування вона стала переможцем міжнародного конкурсу інноваційних шкіл, започаткованого Microsoft — “Innovative Schools Program”.

Акцент у школі ставиться на розвиненні інтересів учнів. У класах Lumiar навчаються діти, об’єднані не за віком, а за певним інтересом.

У цій школі немає звичних нам учителів, класичних шкільних кабінетів із партами, уроків-лекцій та обов’язкових домашніх завдань. У Lumiar навчання відбувається на майстер-класах, завдяки участі у проєктах і групових заняттях.

Замість учителя є тьютор. Його завдання — спрямовувати й підтримувати інтерес дитини до навчання, взаємодіяти з батьками, відслідковувати вектор інтересів і траєкторію успіхів учня / учениці. Роль спеціаліста-предметника виконує майстер — людина, що захоплюється своєю справою та вміє ділитися досвідом. Майстрів запрошують до школи на реалізацію строкових проєктів, вони допомагають дітям здобувати реальні навички.

Комплексне оцінювання учнів проводиться раз на 2 місяці, після завершення кожного проєкту. Також діти оцінюють одне одного під час проєктної роботи. А ще школярі самі керують школою поряд із дорослими, беручи участь в обговоренні нагальних питань на щотижневих зборах Circle.

Учні голосуванням можуть навіть прийняти будь-який закон для школи, але обов’язково дотримуватися його щонайменше протягом тижня. Це дає змогу виховувати свідомість і почуття відповідальності за свої рішення з дитинства.